

*Odbor za vanjske poslove
Predsjednik*

28.2.2022

g. Johan Van Overtveldt
Predsjednik
Odbor za proračune

Predmet: Mišljenje o općim smjernicama za pripremu proračuna za 2023., dio III.
(2021/2226(BU))

Poštovani g. predsjedniče,

u okviru navedenog predmeta, Odbor za vanjske poslove bio je zadužen za podnošenje mišljenja Vašem odboru. Na svojoj sjednici od 25. siječnja 2022. to je mišljenje odlučio podnijeti u obliku pisma. Odbor AFET razmotrio je to pitanje na svojoj sjednici od 28. veljače 2022. i usvojio mišljenje¹.

S poštovanjem,

David McAllister

PRIJEDLOZI

¹ Na konačnom glasovanju nazočni su bili: David McAllister (predsjednik), Urmas Paet (potpredsjednik), Sergei Stanishev (potpredsjednik), Željana Zovko (potpredsjednica), Michael Gahler (izvjestitelj za mišljenje), Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütkofer, Traian Băsescu, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Özlem Demirel, Tanja Fajon, Anna Fotyga, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Evin Incir, Sandra Kalniete, Peter Kofod, Stelios Kouloglou, Andrey Kovatchev, Andrius Kubilius, İlhan Kyuchyuk, Dietmar Köster, Hélène Laporte, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Karsten Lucke, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Claudiu Manda, Lukas Mandl, Thierry Mariani, Pedro Marques, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Gheorghe-Vlad Nistor, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, María Soraya Rodríguez Ramos, Bert-Jan Ruissen, Nacho Sánchez Amor, Jacek Saryusz-Wolski, Isabel Santos, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Tineke Strik, Dominik Tarczyński, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou i Bernhard Zimniok.

1. Poziva na ambiciozan proračun za 2023. u području vanjskog djelovanja i obrane koji će omogućiti EU-u da se suprotstavi sve većim vanjskim izazovima i prijetnjama;
2. poziva na osnaživanje globalnog odgovora EU-a na krizu uzrokovanoj bolešću COVID-19; pozdravlja vodeću ulogu EU-a u međunarodnim naporima u pogledu cijepljenja i poziva na pravedan pristup cjepivima za zemlje koje su u najosjetljivijem položaju;
3. podsjeća na stratešku važnost politike proširenja na zapadnom Balkanu; ističe ključan doprinos Instrumenta prepristupne pomoći (IPA III) i Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju (NDICI) u promicanju demokracije, vladavine prava, ljudskih prava, političkih i gospodarskih reformi, izgradnje mira, pomirenja, posredovanja i održivog razvoja; u tom pogledu poziva na izdvajanje adekvatnih finansijskih sredstava za zapadni Balkan, kao i za tursko civilno društvo te zemlje istočnog i južnog susjedstva u okviru naslova 6.;
4. podsjeća da je Instrumentom prepristupne pomoći EU-a (IPA III) predviđena snažna uvjetovanost i da se financiranje mora prilagoditi ili čak suspendirati u slučaju znatnog nazadovanja ili trajnog nedostatka napretka u području takozvanih „temeljnih pitanja”, posebno u području vladavine prava i temeljnih prava;
5. smatra da je struktura proračunske linije za europsko susjedstvo u višegodišnjem finansijskom okviru za razdoblje 2021. – 2027. pretjerano pojednostavljena jer uključuje samo dvije linije, to jest liniju za južno susjedstvo i liniju za Istočno partnerstvo; žali zbog toga što takva pojednostavljena struktura proračunskom tijelu ne omogućuje da pravilno izvršava svoju ulogu donošenja odluka i nadzora u godišnjem proračunskom postupku; smatra da bi se finansijske potrebe svakog od tih dvaju geografskih područja trebale rješavati najmanje trima proračunskim linijama usmjerenima na politička, razvojna i sigurnosna pitanja;
6. naglašava da su zaštita i promicanje demokracije i ljudskih prava na globalnoj razini ključni cilj programa vanjske politike EU-a; stoga traži da se poveća proračun za misije za promatranje izbora, s obzirom na njihovu ulogu u učvršćivanju demokratskih institucija i uspostavi stabilnosti u nestabilnim zemljama, te da se povećaju proračuni za očuvanje ljudskih prava i potporu organizacijama civilnog društva, uključujući one posvećene osnaživanju žena;
7. poziva na povećanje i predvidljivo financiranje Agencije Ujedinjenih naroda za pomoć palestinskim izbjeglicama na Bliskom istoku (UNRWA) 2023. kako bi se očувalo dosljedno i neprekinuto pružanje ključnih usluga milijunima palestinskih izbjeglica te kako bi se priznala njezina ključna uloga u doprinisu regionalnoj stabilnosti u vrijeme političke nesigurnosti u regiji;
8. pozdravlja spremnost EU-a da se uhvati u koštač s gorućim globalnim izazovima ulaganjem u održivi razvoj globalne infrastrukture, posebno u zelene tehnologije i digitalnu povezivost, putem strategije EU-a Global Gateway; poziva Komisiju da radi na učinkovitom upravljanju strategijom Global Gateway u cilju poboljšanja unutarnje koordinacije, suradnje s privatnim sektorom, koordinacije s Timom Europa, kao i s

Europskim parlamentom; poziva Komisiju da na odgovarajući način uključi Parlament u odluke o investicijskim programima strategije Global Gateway i da ga redovito izvješće o razvoju događaja, uključujući o utjecaju na proračun;

9. naglašava hitnu potrebu za jačanjem i ubrzavanjem finansijskog doprinosa EU-a globalnom djelovanju protiv klimatske krize i gubitka biološke raznolikosti s obzirom na katastrofalne posljedice aktualne krize u području klimatskih promjena;
10. ističe važnost povećanja sredstava za uključivanje i racionalizaciju borbe protiv zlonamernog uplitanja i dezinformacija te učinkovit institucijski ustroj unutar EU-a, primjerice za provedbu struktura utvrđenih u nedavno usvojenom izvješću odbora INGE, uključujući posebnu radnu skupinu East Stratcom ESVD-a, radnu skupinu Komisije i Europski centar za prijetnje upletanja i integritet informacija;
11. poziva na rodno osviještenu politiku u proračunu za 2023. i naglašava potrebu za odgovarajućim i mjerljivim pokazateljima i posebnom metodologijom, kao i za redovitim praćenjem, kako bi se analizirao učinak proračuna EU-a na rodnu ravnopravnost i učinkovito provela rodno osviještena izrada proračuna u okviru vanjskog djelovanja EU-a; naglašava potrebu za odgovarajućim sredstvima za financiranje provedbe GAP-a III;
12. naglašava potrebu za usklađenošću, odgovornošću i učinkovitošću financiranja vanjskog djelovanja EU-a; poziva na veću transparentnost i demokratski nadzor financiranja instrumenata za vanjsko financiranje uz pomoć strateškog upravljanja Parlamenta i intenzivnijeg geopolitičkog dijaloga između Parlamenta i Komisije;
13. ističe važnost jamčenja odgovarajuće finansijske potpore država članica i preko Europskog fonda za obranu kako bi se oblikovala snažna europska zajednička sigurnosna i obrambena politika (ZSOP), osobito ambiciozne i učinkovite civilne misije i vojne operacije ZSOP-a, te kako bi se povećala sigurnost i strateška autonomija EU-a; smatra da bi se takvim naporima povećala sposobnost Unije da doprinese međunarodnoj stabilnosti, sigurnosti i miru, posebno u pogledu promicanja i poštovanja međunarodnog prava, u bliskoj suradnji s UN-om, NATO-om, OEES-om i savezničkim zemljama, ili prema potrebi samostalno.